

УДК 338.2:378:331.5

ІНВЕСТИВАННЯ В ОСВІТУ

*Пеняк Ю.С., к.е.н., доцент,
Беляєва Л.А., к.е.н., доцент,
Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

Освіта – це основа розвитку особистості, суспільства, нації та держави, запорука майбутнього України. Вона є визначальним чинником політичної, соціально-економічної, культурної та наукової життєдіяльності суспільства. Освіта відтворює і нарощує інтелектуальний, духовний та економічний потенціал суспільства. Сучасні умови розвитку України вимагають суттєвого зростання обсягу фінансування освіти як одного із ключових факторів забезпечення економічного зростання держави.

Міцна база знань - це головний крок в напрямку до успішної кар'єри і перспективі гідного заробітку в майбутньому. Покращити добробут без вкладень як би цього не хотілося - неможливо. Проте, коли йде мова про інвестиції, більшість людей асоціює їх тільки з грошима або фінансовими вкладеннями з метою отримання прибутку. Інвестиції – це капітал, вкладений в справу, з метою в майбутньому отримати прибуток від цього вкладення. Щоб принести прибуток своєму власникові, капітал не обов'язково повинен виражатися в грошовому еквіваленті [1, с.59].

Інвестиції в освіту – це головне первинне вкладення в людський капітал. Адже вклади в навчання збільшують продуктивність, а процес навчання сприяє закріпленню теорії з практикою. Люди з якісною освітою оперативно реагують на зміни в передових технологіях, тому більше отримують і швидше окупають вкладення.

Існують різні способи навчання: можна освоювати спеціальність в навчальних закладах або займатися самоосвітою. Класична освіта

передбачає навчання в освітніх установах держави або за її межами. Проте, самостійне навчання також може бути успішним нарівні з вузівським. Технологія самоосвіти, крім самостійного вивчення навчальних матеріалів, ґрунтується на таких елементах навчання як: вебінари, наукові конференції, неформальне спілкування з експертами, практика (якщо інвестиції в освіту не знаходять застосування на практиці, вони не представляють ніякої цінності). Самоосвіта підходить для людей з налагодженою самоорганізацією і цілеспрямованістю. В обох випадках від людини потрібно витратити на це кілька видів ресурсів. До них відносяться:

час, витрачений на освоєння спеціальності.

витрати на навчання. Крім плати за навчання під витратами розуміється і упущена в цей період заробітна плата. Статистичні підрахунки показують, що вона відшкодовується в термін до 5 років у вигляді підвищеного доходу в майбутньому;

зусилля, покладені на освоєння навчального матеріалу.

Для досягнення найбільшого ефекту необхідна наявність всіх трьох чинників. Ці інвестиції в освіту допоможуть здобувати нові знання, розширювати кругозір. В результаті таких процесів будуть приходити нові ідеї, оновлене розуміння досліджуваного предмета, а це допоможе людині зайняти позицію на порядок вище конкурентів у досліджуваній тематиці. Як результат – буде підвищуватися добробут.

Одночасно, крім отримання професійних знань важливим є придбання і непрямих навичок, які також потребуватимуть додаткового інвестування в освіту (знання іноземної мови, комп'ютерних інформаційних технологій та інше). Система освіти не повинна обмежуватися отриманням вищої освіти. Вже зараз слід створювати відповідні програми й інститути, що надають можливість удосконалюватися протягом усього життя, оскільки в умовах постійно

змінюваної ринкової кон'юнктури фахівці, які періодично не підвищують свою кваліфікацію, стають неконкурентоспроможними. Враховуючи це, в країнах Європейського Союзу розробляються спеціальні програми щодо постійної освіти, відбуваються фундаментальні зміни в реформуванні освіти, зростає роль мотивації постійного підвищення рівня освіти [2].

Проте, на сьогоднішній день важливою проблемою є відірваність науки від виробництва. Необхідно орієнтувати дослідження на конкретні цільові програми, розвивати взаємозв'язок «наука - експеримент - виробництво» шляхом підтримки і розвитку інноваційного підприємництва. Одночасно можна буде добитися збільшення частки приватних інвестицій у загальному обсязі інвестування наукових робіт. Слід розробити спеціальні програми, що дозволяють плідно співпрацювати науці і бізнесу, створюючи інноваційні продукти, і таким чином перекласти частину витрат на науку на плечі бізнес-середовища.

Таким чином, освіта є стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету і конкурентоспроможності держави на міжнародній арені.

Література:

1. Бреус С. В. Інвестування сфери вищої освіти в контексті забезпечення економічної безпеки вищих навчальних закладів / С. В. Бреус, // Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Науково-практичний журнал.- 2016. – Вип.10. – ч. 1. – С. 59-61.

2. Шелест О. Л. Проблеми фінансування освіти в Україні [Електронний ресурс] / О. Л. Шелест, А. П. Демченко. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/33_DWS_/Economics/73409.doc.htm.